

uulus perinde cordi à sexto cerebri neruorum pari exhibetur, quemadmodum reliquis uisceribus uniuerſis offerri docebimus: ac deinde quum cordis neruulus maximè gracilis sit, promptè colligitur, cor ne sinistro quidem sexti paris neruorum cerebri neruo principium dare. tantum abest, quòd cæterorum neruorum origo neruulus ille iudicari possit. Præterea fibræ quas cordis substantiæ intertextas nouimus, non magis nerui sunt, quàm aliorum organorum, puta uentriculi, intestinorum, uenarum ac arteriarum fibræ. Ad hæc, fibræ in cordis sinibus uentriculis uel conspicuæ excarnes que, quia duntaxat membranarum processus sunt, in neruorum numero etiã minimè ueniunt reponendæ. Nam fibræ in dextro cordis uentriculo se offerentes, trium membranarum processus censentur, uenæ cauæ orificio præfectarum. Fibræ autem in sinistro cordis uentriculo apparentes, processuli sunt duarum membranarum, quas arteriæ uenalis orificium sibi peculiare uendicat. Præterea eiusmodi fibræ nō magis nerui existunt, quàm omnium generatim membranarum partes, quas quidem nerui nomine uulgi more donari nihil prohibet, si modò id ad ligamenta, tendines, membranas & neruos, de quibus iam sermonem instituiamus, deducitur. Verum quum eiusmodi cordis fibræ neuiquam in eorum neruorum classē referendæ sint, qui animalem spiritum tanquam riuiuli quidam ad corporis partes perferunt, annuendum quoque est, fibrarum illarum gratia in corde neruos recenseri haud posse, potissimum quando ab illis membranarum processibus extra cordis substantiam nihil prorsus aliò educatur. Cæterum qui ex dura crassa uel cerebri membrana neruorum originem pendere affirmarunt (in quorum choro ad extremum usque senium fuit Erasistratus) exteriorem nerui partem duntaxat conspexerunt à dura cerebri membrana enatam. Vniuscuiusque enim nerui natura triplici constat substantia, nimirum media quadam & intimæ arborum medullæ quàm similima, quæ haud dubiè à cerebro initium ducit, consistat & coagulata indurata que cerebri substantiæ omnino respondens. exterioribus duabus, una eademque intimæ substantiæ propiniori, quàm à tenui membrana cerebri altera, quàm à dura oriri compertum habemus. Dura enim crassa uel cerebri membrana operiendi potissimum occasione facta censetur: mollis autem, ut eodem etiam fungeretur munere, sed magis tamen ut omnia quæ cerebro continentur uascula & receptacula, arterias scilicet & uenas tuto colligaret. Quemadmodum itaque cerebrum his induitur, sic quoque processus à cerebro propagati (ipsi nimirum nerui) illis integuntur, atque ita per corporis partes prorepunt. Adeo sanè ut nemo suis oculis fidem non derogans, inficiari possit, neruorum principium à cerebro pendere: ac proinde etiam uix ambigere licet, num neruis à cerebro, an uerò à corde animalis spiritus, quem partibus deducunt, infuset. Quandoquidem nonnulli (ut inter cæteros Chrysippus) etiam si cerebrum neruorum darent esse principium, non tamen id neruis sensus motusque arbitrii principium statuebant. Quos profecto uia sectio plus satis redarguit, in qua omnia à corde ad cerebrum pertinentia colliduntur, aut laqueis intercipiuntur, aut etiam præsecantur. Hæc nanque si debite administraretur, uti in publicis sectionibus non semel à me tentatum est, edocebit sanè quantum cordis munere, hoc est uitali spiritu, cerebrum indigeat: non minus scilicet quàm cor illum quem inspiramus aërem, & iecoris sanguinem ad sua officia exigit. Deinceps sectio ostendet cor neruis nō magis animalē spiritum porrigere, quàm uitalē spiritum cordi à iecore deduci cognoscimus. Verum quia huiusmodi disceptatio ad cordis cerebrique historiam potius quàm ad neruorum naturam spectat, hac modò postposita, neruorum propriè dictorum differentias aggrediemur. Quemadmodum igitur cerebri & ex ipso pronascentis medullæ dorsalis substantia, omni ex parte non eandem seruat duritiem, neque formam: ita quoque nerui ab his originem sumentes, inuicem substantia non correspondent, sed duritie ac mollitie plurimum uariant. Atque id accidit aut occasione substantiæ suæ, à quo nerui prodeunt, principij. Huius enim gratia uisoriij nerui, perinde ac lingue insigniter molles censentur: qui autem à dorsali medulla, ubi hæc in sacro ossē consistit, originem fortiuntur, durissimi sunt. Deinde aut propter longiorem uel succinctiorem progressum, nerui aut molliores aut duriores comperiuntur. uisus nanque, gustus, & auditus nerui molles sunt, quòd breuissimo prorepant intervallo. Gratia itineris uerò, uia que anfractuū occasione tertij neruorum cerebri paris ramus uitis, aut cucurbitæ capreoli instar inuolutus durior euadit. Præterea nerui per durum aut molle, aut siccum corpus transitus, eius uel corporis contactus, illum molliorem uel duriorē efficit. Visorius etenim neruus breuissimo ductu per foramen in ossē cæclatum fertur, quemadmodum & præcipua quoque tertij neruorum cerebri paris portio, quæ idcirco ex ossium contactu minimū induratur. At quinti neruorum paris furculus, qui cæcum illud tortuosum que foramen perreptat, & unus tertij paris neruorum cerebri ramulus ab oculis

Neruos non
dura cerebri
membrana ori
ri.
Quibus parti
bus neruis
conflect.

Vnde neruis
spiritus anima
lis præbeatur.

Neruorum
differentia, à
mollitie & du
ritie, quærum
gratia multæ
oriuntur ner
uorum differen
tia.

ab oculorum sede ad genas, ac alius item ad humilior labrum procidentes, quæ per os incedunt, ossis contactus beneficio magis quàm ipsorum principia in quoque causa ob itineris longitudinem, & durarum membranarum contactum modum nerui musculis exporrecti duriores fieri conspiciuntur, quàm ubi proprio prodeunt. Cuiusmodi omnia mirabili industria rerum Opifice sunt ex namque organum neruo indiget molli: neruo quidem, quia sensus est instrumentum suum munus obeundum multo animali spiritu indigeat: molli autem, quoniam ni quodammodo oporteat, & parialiquid ab extrinsecus occurrente sensibili tendendum quidem aptius molle, ad agendum uerò & ad robur (quo neruus indiget) durum. Propterea igitur sensus organa mollibus, cæteræ partes quas est durioribus neruis donantur. Vnde etiam sensus instrumenta, quæ motu rio, ut oculus & lingua, duplex neruorum genus sibi uendicant, unum quidem uerò motui præfectum. Merito itaque neruorum ex cerebro & dorsali sus, non eandem exortus sedem nanciscuntur, neque idem ductus meatusque neruis exculpuntur. Illi enim ex mollibus & anterioribus cerebri basis sedibus prioribus ipsa dorsali medulla principium ducunt. Rursus illi quidem recta, se longè itinere prorepunt. Cæterum Naturæ triplex fuit in neruosi generis scopus. Primus gratia sensus in sensorijs organis: Secundus occasione motu moueri operæ precium fuit: Tertius autem in cæteris partibus uniuerſis ad tritionem, nisi forte cupiam magis uisum sit, & tertium hunc scopum, quia ad eundem cum primo constituere. Sensus igitur nomine, oculus, lingua, auris, runtur nerui, uti etiam internæ extremæ manus sedes, & elatiori orificio uenæ propria præcipuaque tactus, sicut oculi uisus, & lingua gustus, organa non in Per manus enim magis exacta, quàm per aliam partem, quamuis plures sentia sius dignotio. In ore autem uentriculi sensus est penuriæ eorum quibus anim est, quem famem nuncupamus. In omnibus enim his tanquam sensus instrumentis feruntur nerui. Motus uerò causa nerui ad musculos arbitrarij motus instrum tur. Qui propterea quòd corporis partibus mouendis extructi sunt, grandes n aut saltem circumtenſos habent. At quoniam ex necessitate tactus sensus om propter hoc musculos & sensus organa uirtus amplior, quàm egebant ad tact nem, subsecuta est. Reliquis aut partibus tactus sensu tantum indigentibus ex p ui offeruntur. Visceribus enim, ut pulmōi, iecori, lieni, quia in alto latitant neruorum furculi offeruntur, in cutem uerò, quòd prima extrinsecus occurran complures soboles passim digeruntur. Porro neruorum originis species, n que uisunt. Aliqui enim, & præcipuè molliores, continuo neque quasi in plure cto corpore exoriuntur, proceduntque in quorum numero uisoriij nerui, & sec cerebri neruorum par, habentur. Alij tanquam plures funiculi inuicem con prodeunt, quales sunt tertij & quarti et quinti paris nerui. Alij etiam in ipso o ueluti funiculos inuicem distantes, ac singulos propria tenuis membrana porti habent: qui quæ caluariam egrediuntur, omnes furculi inuicem commissi uni duuntur, atque id potissimum in pluribus dorsalis medullæ neruis obseruatur ri, & septimo neruorum cerebri. Vnde etiam in multorum neruorum distribu enarratione, nihil interesse uidetur, siue prædictorum funiculorum frequen an totum neruum in ramos ad diuersas partes exporrectos discindi. At nescio dam Anatomicorum principes asserere ausi fuerint, ex huiusmodi furculis seu quidem motui, alios autem sensui seruire: haud secus sanè, quàm si quosdam n los tactus sensu Natura destituisset. Atque huiusmodi furculorum finiumq mam uel discēs, si inter edendum alicuius animalis ex axilla, aut inguine dissecta ponatur, atque in illa neruualiquam portiunculam uena & arteria plerumque spectaueris. Cernes enim nerui extremum alicui chordæ crassiori responder bus torta funiculis, transuersim obtusiori cultro diuisa sit. Cæterum à ner uix ullam ausim petere differentiam, quum ne uisoriij quidem neruum unqu foratumque uiderim. etiam si neruos non minus quàm uenas & arterias, ual dubitem, soli uisoriij nerui à dissectionum professoribus forati dicantur. Ab hunc in modum differentiam sumere licet, quod alij integri in aliquam partem uisoriij nerui in oculos: alij in plures dirempti furculos, quosdā musculis offeru

87. f. 16. a
16. b. 16. c
16. d. 16. e
16. f. 16. g
16. h. 16. i
16. k. 16. l
16. m. 16. n
16. o. 16. p
16. q. 16. r
16. s. 16. t
16. u. 16. v
16. w. 16. x
16. y. 16. z

87. f. 16. a
16. b. 16. c
16. d. 16. e
16. f. 16. g
16. h. 16. i
16. k. 16. l
16. m. 16. n
16. o. 16. p
16. q. 16. r
16. s. 16. t
16. u. 16. v
16. w. 16. x
16. y. 16. z

87. f. 16. a
16. b. 16. c
16. d. 16. e
16. f. 16. g
16. h. 16. i
16. k. 16. l
16. m. 16. n
16. o. 16. p
16. q. 16. r
16. s. 16. t
16. u. 16. v
16. w. 16. x
16. y. 16. z

87. f. 16. a
16. b. 16. c
16. d. 16. e
16. f. 16. g
16. h. 16. i
16. k. 16. l
16. m. 16. n
16. o. 16. p
16. q. 16. r
16. s. 16. t
16. u. 16. v
16. w. 16. x
16. y. 16. z

87. f. 16. a
16. b. 16. c
16. d. 16. e
16. f. 16. g
16. h. 16. i
16. k. 16. l
16. m. 16. n
16. o. 16. p
16. q. 16. r
16. s. 16. t
16. u. 16. v
16. w. 16. x
16. y. 16. z

87. f. 16. a
16. b. 16. c
16. d. 16. e
16. f. 16. g
16. h. 16. i
16. k. 16. l
16. m. 16. n
16. o. 16. p
16. q. 16. r
16. s. 16. t
16. u. 16. v
16. w. 16. x
16. y. 16. z

87. f. 16. a
16. b. 16. c
16. d. 16. e
16. f. 16. g
16. h. 16. i
16. k. 16. l
16. m. 16. n
16. o. 16. p
16. q. 16. r
16. s. 16. t
16. u. 16. v
16. w. 16. x
16. y. 16. z

87. f. 16. a
16. b. 16. c
16. d. 16. e
16. f. 16. g
16. h. 16. i
16. k. 16. l
16. m. 16. n
16. o. 16. p
16. q. 16. r
16. s. 16. t
16. u. 16. v
16. w. 16. x
16. y. 16. z

87. f. 16. a
16. b. 16. c
16. d. 16. e
16. f. 16. g
16. h. 16. i
16. k. 16. l
16. m. 16. n
16. o. 16. p
16. q. 16. r
16. s. 16. t
16. u. 16. v
16. w. 16. x
16. y. 16. z

87. f. 16. a
16. b. 16. c
16. d. 16. e
16. f. 16. g
16. h. 16. i
16. k. 16. l
16. m. 16. n
16. o. 16. p
16. q. 16. r
16. s. 16. t
16. u. 16. v
16. w. 16. x
16. y. 16. z

87. f. 16. a
16. b. 16. c
16. d. 16. e
16. f. 16. g
16. h. 16. i
16. k. 16. l
16. m. 16. n
16. o. 16. p
16. q. 16. r
16. s. 16. t
16. u. 16. v
16. w. 16. x
16. y. 16. z

87. f. 16. a
16. b. 16. c
16. d. 16. e
16. f. 16. g
16. h. 16. i
16. k. 16. l
16. m. 16. n
16. o. 16. p
16. q. 16. r
16. s. 16. t
16. u. 16. v
16. w. 16. x
16. y. 16. z